

Οι Έλληνες ολιγάρχες και ο ΣΥΡΙΖΑ

► Του **ΓΙΑΝΝΗ ΦΩΤΙΑΔΗ**, οικονομολόγου, μέλους του Τμήμ. Οικονομικής Πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΙΤ, πολιτικοί, οικονομικοί παράγοντες και επιχειρηματίες αλλά και επαγγελματίες διανοούμενοι, μέσα από τις διάφορες διαπλοκές τους, είναι οι μεγάλοι υπεύθυνοι για την τεράστια κρίση που βιώνουμε σε πολλά επίπεδα. Οι διαπλεκόμενες ελίτ, που συμπεριλαμβάνουν τους λεγόμενους «ολιγάρχες» (επιφανείς τραπεζίτες και επιχειρηματίες), λεπλάττησαν τον πλούτο της χώρας. Και κάτι πολύ περισσότερο: λεπλάττησαν και τις ψυχές των ανθρώπων. Μετά, όταν έφτασε η ώρα της κρίσης, βρήκαν την ιδεολογία, για να συνεχίσουν ανενόχλητοι τη λεπλασία, του «όλοι μαζί τα φάγαμε».

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο καθένας μας πρέπει να δουλέψει εσωτερικά με τον εαυτό του. Τον λεπλατημένο, από τις κοινωνικές πρακτικές που επέβαλαν οι ελίτ, εαυτό. Όμως αυτό δεν μπορεί να γίνει αποτελεσματικά σε συνθήκες συνέχισης της λεπλασίας. Επομένως, πρέπει να αντιμετωπιστεί πρώτα με ριζικό και αποφασιστικό τρόπο το πρόβλημα των ελίτ. Αυτοί οι οποίοι στρέφονται αποκλειστικά στην «εσωτερική» εργασία με τον εαυτό, χωρίς να αγίζουν τους θεσμούς και τις κοινωνικές πρακτικές που έχουν επιβάλει οι ελίτ, αντικειμενικά βοηθούν τη συνέχιση της λεπλασίας από μεριάς των ελίτ.

ΑΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΘΟΥΜΕ στην αναγκαία αντιμετώπιση των λεγόμενων ολιγαρχών (επιφανών τραπεζιτών και επιχειρηματιών) από μια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Θεωρητικά, η αντιμετώπισή τους, όταν κατέχει την κρατική μηχανή και δεν βαρύνεται με διαπλοκή μαζί τους, δεν είναι δύσκολη. Η πραγματική κατοχή της κρατικής μηχανής επιτρέπει τη συγκέντρωση και χρησιμοποίηση στοιχείων σε βάρος των ολιγαρχών. Και δεν υπάρχουν ολιγάρχες που δεν έχουν παραβιάσει τη νομιμότητα. Στην πραγματικότητα, η παραβίαση της νομιμότητας αποτελεί όρο για τη συγκέντρωση και διατήρηση αυξημένης ισχύος. Οι ολιγάρχες έγιναν τέτοιοι και διατηρούνται σαν τέτοιοι μόνο μέσα από έναν αδυσώπητο ανταγωνισμό.

ΟΜΩΣ, ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ για αντιμετώπιση της καθεστωτικής ολιγαρχίας υπάρχουν και εμφανείς παγίδες στις οποίες μπορεί να πέσει κάποιος. Θα αναφέρω τρεις κλασικές εξ αυτών:

Α. Οι ολιγάρχες μπορούν να «αναμορφωθούν», μέσω της πειθούς, και τελικά να δράσουν με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο.

Β. Κρατάμε τους ολιγάρχες στο χέρι, με επιβαρυντικά στοιχεία, και πετυχαίνουμε τη μεταμόρφωσή τους σε ήσυχια γατάκια έως πειθήνια όργανα της νέας εξουσίας.

Σε αυτές τις δύο περιπτώσεις έχω να παρατηρήσω κατ' αρχήν ότι τα φίδια δεν γίνονται φίλοι. Αντίθετα, το καλύτερο που έχεις να περιμένεις είναι ότι θα σε δαγκώσουν γλυκά και με ελεγχόμενη έγκυση του

δηλητηρίου τους, ώστε να δηλητηριάσουν τον οργανισμό σου μέχρι να καταντήσεις ένας νέος διαπλεκόμενος.

Γ. Να δημιουργήσουμε νέους, κοινωνικά υπεύθυνους οικονομικούς παράγοντες.

Αυτή η τρίτη περίπτωση είναι μια τεράστια παγίδα. Οι απαιτήσεις του αδυσώπητου καπιταλιστικού ανταγωνισμού θα μετατρέψουν τους «υπεύθυνους οικονομικούς παράγοντες», με μαθηματική ακρίβεια, σε μια νέα ολιγαρχία με τις συνήθεις πρακτικές διατήρησης και επέκτασης της εξουσίας της.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, το ερώτημα που προκύπτει με αμείωτη ένταση είναι αυτό:

Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν με ριζικό και αποφασιστικό τρόπο οι ολιγάρχες;

Η απάντηση αναφέρεται σε πολλά κοινωνικά πεδία. Θέλω να επιμείνω σε ένα: Για την αντιμετώπιση των ελίτ και των ολιγαρχών χρειαζόμαστε μια πραγματική και εκτεταμένη δημοκρατία. Το πολιτικό σύστημα που βιώνουμε στις δυτικές χώρες δεν είναι πραγματική δημοκρατία των πολιτών. Είναι ολιγαρχική δημοκρατία. Δημοκρατία δηλαδή για τις ελίτ και τους ολιγάρχες. Η δημοκρατία για τους πολίτες, η πραγματική δημοκρατία δηλαδή, όπως άλλωστε αποκλήθηκε στις πλατείες της Ισπανίας και της Ελλάδας από τους εξεγερμένους πολίτες, χρειάζεται ένα είδος επανεφεύρεσης.

Είναι ξεκάθαρο ότι αν θέλουμε ως ΣΥΡΙΖΑ να πετύχουμε στον ρόλο που μας προτείνει η Ιστορία, δεν μπορούμε απλώς «να κάνουμε σαν δώρο στους λαούς της Ευρώπης τον τερματισμό της λιτότητας». Πρέπει η Ελλάδα να δωρίσει σε ολόκληρο τον δυτικό κόσμο, και για δεύτερη από ιστορική άποψη φορά, το σημαντικότερο όλων των αγαθών: μια πραγματική δημοκρατία, μέσω της επανεφεύρεσης και επανίδρυσής της.

ΑΤΥΧΩΣ, Ο ΣΥΡΙΖΑ, ρίχνοντας μεγάλο βάρος στην καταπολέμηση της «ανθρωπιστικής κρίσης», έχει αμελήσει να βάλει στην πρώτη γραμμή το αίτημα μιας πραγματικής δημοκρατίας. Ο θεσμός των δημοψηφισμάτων, η ριζοσπαστικότερη δημοκρατική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, δεν επαρκεί. Και χωρίς μια πραγματική δημοκρατία, η ίδια η οικονομική ανακούφιση και πρόοδος γρήγορα θα γίνουν ένα ωραίο θήραμα για τις ελίτ, έστω τις νέες ελίτ και τους νέους ολιγάρχες.

Οι πολίτες πρέπει να καταλάβουν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι, απλώς, ένας πραγματικά καλός μοχλός, τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο. Στον οποίο, επομένως, πρέπει να ασκήσουν και οι ίδιοι τη δύναμή τους. Την επομένη της μεγάλης νίκης του ΣΥΡΙΖΑ, στις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου, ας πλημμυρίσουν τους δρόμους και τις πλατείες απαιτώντας άμεσα μια πραγματική δημοκρατία και ας μην αποσυρθούν μέχρι να ικανοποιηθεί το αίτημά τους. Η αστυνομία της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ δεν θα τους ψεκάσει, όπως έκανε η αστυνομία του καταρρέοντος καθεστώτος. Οι πολίτες πρέπει να νιώσουν την ανανεωμένη δύναμη που κερδίζουν.

Κάντε τον ΣΥΡΙΖΑ να νιώσει τη δύναμή σας. Αυτό άλλωστε επιθυμούμε κι εμείς.